

Cele sapte legende ale intemeierii Romei

Prezentul inconjoara trecutul si il tolereaza. Roma este un oras vechi in care trecutul nu suporta toleranta binevoitoare a prezentului. Aici trecutul este cel care se dovedeste intelegerator cu prezentul, dominandu-l insa.

In prima legenda se spune ca Eneas, fiu al zeitei Venus, s-a oprit in Latium, unde fiul sau, Ascanio, a fundat Alba Longa. Creusa, mama lui Ascanio, ramasese acasa sa planga dezastrul Troiei. Fuga lui Eneas, ratacirea lui in dragostea Didonei si in triunghiul sicilian, a coplesit imaginatia unui copil de 15 ani care, ajutat de tatal sau, a transfigurat-o in marmura. Eneas isi sprijina tatal, pe Anchise, cu bratul drept, iar cu stangul pastreaza echilibrul lui Asciano. Marmura aceasta se afla azi in Galeria Borghese.

Pentru romani insa, fuga lui Eneas si fundarea orasului Alba Longa au insemat prea putin. Au vrut o ruda zeiasca mult mai apropiata de obarsia lor. Au vrut ca Marte sa fie aceasta ruda. Astfel batranul rege din Alba Longa, Numitor, detronat de fratele sau, Amulio, a avut o fiica, pe Rhea Silvia, pe care Amulio a pedepsit-o pentru a nu avea urmas. Rhea Silvia a devenit vestala si a primit vizitele lui Marte. S-au nascut Romulus si Remus. Gemenii, dupa ce au plutit pe raul Tibru, au fost alaptati de o lupoica.

A treia legenda se bazeaza pe un obicei singular al vechilor popoare italice, cel al Primaverii sacre. Obiceiul cerea ca atunci cand o epidemie sau o alta nenorocire se abatea asupra lor, induplecarea zeilor sa se faca prin sacrificarea tuturor copiilor nascuti in primavara acelui an. Era un sacrificiu pasnic: copiii acestia erau crescuti cu mare grija si educati pana la douazeci de ani, cand portile cetatii se deschideau cu ceremonie, iar ei trebuiau sa plece si sa fundeze, unde vor crede de cuvinta, o cetate noua.

Primavara sacra, cea de a patra legenda, s-a petrecut si in cazul Romei: Amulio a fost, in cele din urma, detronat, dar Romulus si Remus nu au ramas in Alba Longa, ci au plecat, la douazeci de ani sa fondeze Roma.

Tinerii pastori din Alba Longa au fost pusii sa se infrunte cu sabinii, locuitori mai vechi in Capitoliu, carora mai intai le-au rapit femeile. Valea dintre Palatin si Capitoliu a fost martora acestei rapiri, devenita mai tarziu sarbatoare nationala, transfigurata tocmai in Dacia, intr-un dans pastrat pana in zilele noastre, numit Calusarii, caruia i s-a adaugat farmecul inedit al Noptii de Sanziene.

Sabinii i-ar fi putut infrange pe albanii fara prea mult effort, daca ar fi putut sa intre in cetate pe timpul noptii. Tanara Tarpeia le-a promis deschiderea portilor cu conditia ca acestia, la intrare, sa-i daruiasca

podoabele ce le purtau la mana stanga. Sabinii s-au tinut de cuvant aruncand peste Tarpeia scuturile lor, iar aceasta a murit sub greutatea metalului, schimbandu-se in stanca. Stanca se afla si azi la capatul strazii Teatro ‘di Marcelo, dar turistilor li se spune ca denumirea ei vine de la o tanara cu acelasi nume de Tarpeia, aruncata de aici in haos pentru tradare.

Tarpeia trebuie sa fi fost una singura. E foarte posibil sa fi fost fiica lui Spurius Tarpeius, supraveghetor al Capitoliului. Se pare, insa, ca ea nu a tradat sau, mai exact, a tradat de doua ori: incheind o intelegerere ambigua cu sabinii, ea l-a vestit in acelasi timp pe Romulus – a carui amanta era – cerandu-i sa trimita intariri pentru ca in clipa cand sabinii vor fi lipsiti de mijloacele lor defensive, sa-i faca prizonieri. Titus Livius crede in cinstea Tarpeiei si aduce ca argument onorurile anuale ce i se faceau pana tarziu.

Dar cand Tarpeia a deschis portile cetatii, tinerii albani, condusi de Romulus, isi pierdusera parerea entuziasmul si fugisera. Romulus i-a chemat inapoi prin calm si devotie. Lupta a fost reluata, pe viata si pe moarte, terminandu-se cu bine datorita acelorasi femei sabine, care, intrand intre arme cu copiii in brate, le-au aratat luptatorilor un astfel de viitor. Sabinii au cedat si Romulus a invins, dar nu au fost decat cativa ani de pace.

Dupa acesti ani, intr-o zi, Romulus isi inspecteaza trupele, dar o furtuna risipeste manifestatia si cand se termina busculada de trupuri se constata disparitia sa. Istoricii ii acuza pe sabinii de asasinat. Nascut din banuiala si legenda, Romulus a pierit in obscurul acestora.

Ar fi aceasta cea de a saptea legenda. Se pare insa ca sabinii s-au impacat destul de greu cu albanii si ca dupa lungi discutii sterile s-a ajuns la intelegererea ca regele sa fie ales numai dintre sabinii. Numai Pompiliu a fost primul rege. Cu el legendele se sfarsesc si se naste Roma. Pe deasupra lor, Sapte coline – Palatin, Capitoliu, Caelius, Esquillin, Viminal, Quirinal si Aventin – sprijina Cetatea Eterna. Pentru fiecare legenda cate una. Poate tot de aici se spune ca Roma cea dintai a avut sapte regi.